

РЕШЕНИЕ

№ 18084

гр. София, 28.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в
публично заседание на 09.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елена Попова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **3988** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ вр. с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Образувано е по жалба от 09.04.2025г. на К. А. М., [дата на раждане] в С., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], чрез адвокат Б. Ш.-САК, срещу Решение № 2720/27.03.2025г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците /ДАБ/ при МС, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата и в представената молба в съдебно заседание на 09.05.2025г. са развити доводи за неправилност на постановеното решение, като се твърди, че същото е постановено в нарушение на административнопроизводствените правила при издаването на решението и на материалния закон. Изложени са твърдения, че анализът на изложената в решението обстановка в С. е формален и не съответства на личната бежанска история на жалбоподателя, като административният орган не е изследвал обстоятелствата при местоживеенето му в С.. Твърди се, че изводите на ответника са погрешни, направени при превратно тълкуване на фактите, от значение за случая. Акцентираща се, че в случая става въпрос за непълнолетно лице. Позовава се на позиция на ВКБООН от 16 декември 2024г. Твърди се, че връщането на жалбоподателя в С. би поставило живота и сигурността му в заплата. По същество се иска отмяна на решението.

Ответникът- Председателят на ДАБ при МС, чрез процесуалния си представител, в съдебното заседание оспорва жалбата, като счита решението за правилно и законосъобразно и твърди, че при издаване на оспореното решение са спазени изискванията за законосъобразност и съответствие с материалния и процесуалния закон. Твърди, че е налице насилие в С., но в

определени територии, а не на територията на цялата държава. Посочва, че има значително подобрене на ситуацията в С., превди големия брой завръщащи се сирийци. Изложени са твърдения, че семейството на жалбоподателя продължава да живее в страната му по произход. Посочва се, че интересът на детето е обстойно обсъден в оспорваното решение. Моли съда да отхвърли жалбата като неправилна и неоснователна.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител в съдебно заседание.

Административен-съд С.-град, Първо отделение, 21-ви състав, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 20.08.2024 г. К. А. М. е подал молба за предоставяне на международна закрила с вх. ОК-13-1602/20.08.2024 г. в РПЦ – С. до председателя на Държавната агенция за бежанците /ДАБ/ при МС. /л.79/

Във връзка с подадената молба е бил съставен Регистрационен лист, съдържащ данни на жалбоподателя /л. 76/.

По делото са представени доказателства, видно от които жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ).

На 12.03.2025г. е получено писмо от ДАНС с изразено становище, че не възразява да бъде предоставена закрила на жалбоподателя, в случай че отговоря на условията на ЗУБ. /л.33/

На 16.10.2024 г. е проведено интервю с К. А. М., за което е съставен протокол /л.48/. Пред интервюиращия орган жалбоподателят е заявил, че не помни точно на коя дата нелегално е напуснал С. през Турция, където останал около три дни, след което нелегално преминал в Република България. В проведеното интервю жалбоподателят изрично е заявил, че майка му е взела решение да напусне страната си по произход, като родителите му са му казали, че „ще направи събиране на семейство“. Посочил е, че към датата на провеждане на интервюто семейството му е в С., обл. Д.. Твърди, че в С. не е имал проблеми като арабин и мюсюлманин. Посочил е, че [населено място] се контролира от режима, но областта около него са под контрола на Свободната армия, не знае в какво се изразяват действията на Свободната армия, „те правят нещо добро, спирт режима да влиза при нас“, като Свободната армия стои на границата на самото село, готови да спират режима да влиза и последно такъв опит е имало два месеца преди датата на провеждане на интервюто. Посочил е, че не е преминал военно обучение, не е участвал във военни действия, в селата няма военни действия, не е имало заплахи, отправени лично към него или от семейството му, не е бил жертва на отвлечение или тормоз, не е насилван, не е задържан, нито арестуван, нито съден. В края на интервюто е посочил, че баща му и брат му са починали от режима по време на инцидент. Като причина за напускане на страната сочи липсата на сигурност, като твърди, че ако се върне, ще го арестуват и иска закрила и събиране със семейството му.

За преценката на основателността на подадената молба за международна закрила, са изготвени справки на дирекция „Международна дейност“ в ДАБ при МС /л. 28/ за изясняване на актуалната обществено-политическа обстановка в С.. В справката за С. от 14.03.2025г. е посочено, че в резултат на предприетата офанзива от бунтовниците, на 8.12.2024г. президентът Б. А. е напуснал С.. Властта е поета от групировката „Х. Т. ал Ш.“, която сформира временно правителство, обявена е

обща амнистия. На 2.03.2025г. е направено изявление от сирийското президентство за сформирването на комитет за изготвяне на конституционна харта за управление на прехода към демокрация. Новите управляващи са съсредоточени върху възстановяването на С. и нейните институции. В бюлетин на ВКБООН от 7.03.2025г. е посочено, че около 301 967 души са се завърнали в С. от началото на декември 2024г. От 27.11.2024г. 885 294 вътрешно разселени лица са се завърнали по домовете си. Въпреки това остават огромни предизвикателства- липсата на хуманитарна помощ, на работни места и на основни услуги и заплахата от противопехотни мини. Посочено е, че ВКБООН продължава да играе ключова роля в подкрепа на разселените лица и завърналите се лица в С., като осигурява достъп до основни услуги и защита. В статия от 09.03.2025г. на В. нюз е посочено, че лидерът на С. обещава да потърси отговорност на всеки, замесен в нараняване на цивилни. Посочено е, че при сблъсъци загиват 231 членове на силите за сигурност и 250 бойци, подкрепящи А.. На 13.03.2025г. временният президент на С. подписва конституционна декларация, съгласно която ислямът е религията на президента, а ислямската юриспруденция е „основен източник на законодателството“. Декларацията урежда разделението на властите и съдебната независимост и гарантира правата на жените, свободата на изразяване и свободата на медиите, Президентът ще разполага с изпълнителната власт, а ново Народно събрание ще носи отговорност за законодателството.

С решението, предмет на съдебната проверка за законосъобразност, издадено на основание чл. 75, ал. 1 т.2 и т.4 ЗУБ, молбата за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут е отхвърлена. След анализ на заявените от жалбоподателя обстоятелства, сочени като основания за предоставяне на международна закрила, е прието от административния орган, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец съгласно чл. 8 и чл. 9 ЗУБ. В решението е посочено, че липсват законовите предпоставки за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8 ЗУБ. По отношение на чл. 9 ЗУБ се посочва, че лицето не е направило релевантно искане за предоставяне на закрила от държавата си.

По отношение на условията за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т.1 и т.2 от ЗУБ е посочено от органа, че в молбата за закрила липсват твърдения за реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание, екзекуция, изтезание, нечовешко или унизително отнасяне или наказание. Не се установява спрямо лицето да са предприети такива действия от официалните власти на С., самият жалбоподател не излага подобни твърдения в молбата си за международна закрила.

Разгледана е хипотезата за прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, като е посочено, че не се установяват разширенията, дадени в решение от 17.02.2009г. на С. по дело С-465/2007г. и в чл. 15 б. а) и б) от Директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане на чл.9, ал.1, т. 1 и 2 ЗУБ. В решението е посочено, че от приложената по делото справка не може да се направи извод за наличието на въоръжен конфликт на територията на цялата страна, и не е установено спрямо молителя да са налице сериозни потвърдени заплахи, които да са актуални към момента на производството, за да се счита, че ако се завърне на територията на държавата си по произход, то би изправен пред риск от тежки посегателства, релевантни за предоставяне на хуманитарен статут.

В оспорваното решение е обсъден и принципът за най-добрия интерес на детето, като е посочено, че не съществува риск за сигурността му на територията на С., като при връщането му в страната му по произход ще може да бъде обгрижван от своето семейство, които продължават да живеят в областта Д..

В съдебно заседание е представена нова справка /л.90 и сл./ на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ при МС от 08.04.2025г. за актуалната политическа и икономическа обстановка в С.. В нея е посочено, че в резултат на предприета офанзива от бунтовниците, на 27.11.2024г. групировката „Х. Т. ал Ш.“ предприема голяма офанзива в С., след което сформира временно правителство, а Б. А. напуска страната. На 13.03.2025г. временният президент на С.-А. ал Ш., подписва конституционна декларация, в която се посочва, че ислямската юриспруденция е основният източник на законодателството, а не „основен източник“. С декларацията е уредено разделянето на властите и съдебната независимост, като се гарантират правата на гражданите, свободата на изразяване и свобода на медиите. В бюлетин на Върховния комисариат за бежанците на ООН се посочва, че, считано от 08.12.2024г., към 27 март 2025г., 371 900 сирийци са се завърнали обратно в С., и общият брой на завърналите се сирийци от началото на 2024г. е 732 700 души. Същевременно от 27.11.2024г. насам около 926 000 вътрешно разселени лица са се завърнали в районите си по произход. По данни на вицепрезидента на Република Турция, след събитията на 8 декември 2024г. 145 639 сирийци са се върнали доброволно от Турция в С.. ВКБООН поддържа ежедневно присъствие на гранично-пропускателните пунктове в цяла С., като наблюдава тенденциите за връщане и предоставя информация, вода и достъп до интернет. Три големи пунктове са затворени, поради големите щети, които са им нанесени. Комисариатът продължава да предоставя помощ чрез своите обществени центрове. Към 3.04.2025г. ВКБООН изчислява, че от 8 декември 2024г насам около 372 550 сирийци са се върнали обратно в С.. Новото временно правителство поставя акцент върху възстановяването на държавата, като основните приоритети включват борба с корупцията, съживяване на институциите, укрепване на икономиката и привличане на сирийски професионалисти.

С оглед на така установената фактическа обстановка и събраните доказателства по делото, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от надлежна страна и в срок, срещу подлежащ на обжалване валиден административен акт. Разгледана по същество е неоснователна.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, съгласно чл. 48, ал. 1 ЗУБ. Спазени са административнопроизводствените правил-от доказателствата по делото се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Преди провеждането на интервюто е дал съгласието си, заявил е, че няма пречки за провеждането му, по време на интервюто му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. След провеждане на интервюто текстът на протокола му е преведен на разбираем от него арабски език, удостоверил е с подписа си, че няма възражения по него. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон в частта, в която е отказано предоставяне на статут на бежанец. Решението е постановено след обстоен анализ на бежанската история на лицето, като изведените правни изводи за липса на основния по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут на жалбоподателя са обосновани, правилни и съответстват на събраните в хода на административното производство доказателства.

Административният орган е взел предвид справките на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ относно С., с отчитане на общото положение в държавата на произход на жалбоподателя, актуалната политическа и икономическа обстановка към датата на издаване на решението.

Според настоящия съдебен състав възражението, че липсва анализ на личната бежанска история на жалбоподателя е неоснователно. Мотивите на решението разкриват пълен анализ на доказателствените материали, а изводите относно обстоятелствата, относими към предпоставките за предоставяне на закрила, са изложени по начина, указан в процесуалния закон. Обсъдени са всички доказателствени източници, като обосновано е прието, че не се установява наличие на някое от основанията за предоставяне на исканата международна закрила. Отказът за предоставяне на международна закрила е основан на съдържащите се в мотивите на решението констатации относно преценката на общественно-политическа обстановка в С. и липсата на данни за осъществено преследване по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В резултат на задълбочен анализ на събраните доказателства е формиран обоснован извод за отсъствие на установените в ЗУБ материалноправни предпоставки по чл.8 ЗУБ.

Материалноправните предпоставки за предоставяне статут на бежанец са установени в нормата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Нормата изисква наличие на основателни опасения от преследване на чужденеца в държавата му по произход, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, като по тези причини същият не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. За предоставянето на статут е без значение обстоятелството дали чужденецът принадлежи към тези раса, религия, националност, социална група, или изразява политическо мнение, които са в основата на преследването. Според дефиницията, дадена с нормата на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните му права, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. Достатъчно е органът или организацията, осъществяваща преследването, да смята, че чужденецът има такава принадлежност. Субекти, извършващи преследване, могат да бъдат: държавата и партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия. Също така недържавни субекти, ако може да бъде доказано, че държавата или партии или организации, контролиращи значителна част от нейната територия, включително международни организации, не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследването. Действията на преследване могат да бъдат: физическо или психическо насилие, включително сексуално насилие; правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин; наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни; отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание; наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3; действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца. Посочените мотиви по време на проведеното от ДАБ интервю настоящият състав намира, че не са от кръга на обстоятелствата по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, поради което не е налице основание за предоставяне на хуманитарен статут. Кандидатът не е преследван поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждения. Прямо него не е било упражнявано физическо насилие и не е бил обект на репресии.

По изложените съображения решението в частта, в която председателят на ДАБ- МС е

отказал на основание чл.75, ал.1, т.2 от ЗУБ да предостави на К. А. М., статут на бежанец е законосъобразно и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон и в частта, в която е отказано предоставяне на хуманитарен статут. Материалноправните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут са установени в нормата на чл. 9, ал. 1 ЗУБ. Според чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Правилно административният орган е приел, че няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал С. поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

Третото обстоятелство, което обосновава извод за предоставяне на хуманитарен статут е това по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. При преценката за наличието на тези основания, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл. 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07 на разширен състав на Съда на Европейските Общности, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). В него е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Също така, имайки предвид мотивите на решението по дело № C-465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че

лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални. В случая, за да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията, направени по време на интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за Сирийската арабска република на Дирекция "Международна дейност" на ДАБ – МС.

В случая, изводите на административният орган са правилни и предвид представените в хода на съдебното производство доказателства за настъпилата впоследствие съществена промяна в общественно-политическата обстановка в страната по произход на жалбоподателя – Сирийската арабска република. В съдебно заседание е представена актуална справка за ситуацията в С. от 08.04.2025г., от която се установява, че новото временно правителство поставя акцент върху възстановяването на държавата, като основните приоритети включват борба с корупцията, съживяване на институциите, укрепване на икономиката и привличане на сирийски професионалисти. С подписаната на 13.03.2025г. от временният президент на С.-А. ал Ш., конституционна декларация, се урежда разделянето на властите и съдебната независимост, като се гарантират правата на гражданите, свободата на изразяване и свобода на медиите. В бюлетин на Върховния комисариат за бежанците на ООН се посочва, че, считано от 08.12.2024г., към 27 март 2025г., 371 900 сирийци са се завърнали обратно в С., и общият брой на завърналите се сирийци от началото на 2024г. е 732 700 души. Същевременно от 27.11.2024г. насам около 926 000 вътрешно разселени лица са се завърнали в районите си по произход. По данни на вицепрезидента на Република Турция, след събитията на 8 декември 2024г. 145 639 сирийци са се върнали доброволно от Турция в С.. ВКБООН поддържа ежедневно присъствие на гранично-пропускателните пунктове в цяла С., като наблюдава тенденциите за връщане и предоставя информация, вода и достъп до интернет. Вярно е, че е посочено, че трите големи пунктове са затворени, поради големите щети, които са им нанесени, но същото така е отбелязано, че Комисариатът продължава да предоставя помощ чрез своите обществени центрове. Към 3.04.2025г. ВКБООН изчислява, че от 8 декември 2024г насам около 372 550 сирийци са се върнали обратно в С..

В случая са неоснователни възраженията в жалбата, че в оспорваното решение не е обсъден и принципът за най-добрия интерес на детето, тъй като видно от мотивите на решението изрично и подробно е разгледан статута на жалбоподателя като непълнолетен и посочено, че не съществува риск за сигурността му на територията на С., като при връщането му в страната му по произход ще може да бъде обгрижван от своето семейство, които продължават да живеят в областта Д..

Предвид гореизложеното, съдът намира, че обстановката в страната на произход на кандидата за хуманитарен статут е претърпяла съществена промяна, но същата не отговаря на критериите по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, тъй като държавата започва

да се възстановява, предприети са мерки за гарантиране правата на гражданите на С. и възстановяване на дейността на институциите. Следва да се има предвид и факта, че цялото семейство на жалбоподателя, са останали в страната им по произход, както и да се вземе предвид и изложеното в справката от 14.01.2025г. от 1403.2025г. за предприети масивни действия за подобряване условията в страната по отношение на транспорт, образование, финансиране и правна защита и връщане на над 400 000 бежанци обратно в С..

В този смисъл е и Решение №4180/17.04.2024г. на ВАС, по адм. дело №9932/2024г. на ВАС, Решение №13735/17.12.2024г. по адм. дело №10324/2024г. по описа на ВАС, Решение №2110/04.03.2025г. на ВАС по адм. дело №11636/2024г. по описа на ВАС, Решение №4715/08.05.2025г. по адм. дело №3709/2025г. на ВАС, Решение №5124/19.05.2025г. на ВАС по адм. дело №3623/2025г. на ВАС, Решение №5228/20.05.2025г. на ВАС по адм. дело №3737/2025г. на ВАС, Решение №5260/20.05.2025г. на ВАС по адм. дело №3486/2025г. на ВАС и др.

Предвид изложеното, с оспореното решение административният орган правилно е приел, че не са налице предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут и статут на бежанец на жалбоподателя. Не са налице основания за отмяна на оспореното решение, поради което жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

С оглед изложеното, Административен съд – София-град, Първо отделение, 21-ви състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ К. А. М., [дата на раждане] в С., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], срещу Решение № 2720/27.03.2025г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците /ДАБ/ при МС, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от връчване на съобщението.

СЪДИЯ: